

BIPOLARTEAMET VED ST.OLAVS HOSPITAL

Brosjyren er laget i regi av bipolarteamet ved St.Olavs Hospital i Trondheim ved overlege PhD Anne Engum.

Sist revidert i 2023

Ved utskrift: Farger, dobbeltsidig utskrift, vend på kortsida

Informasjon om bipolar lidelse finnes på Helsenorge.no:

[Bipolar lidelse - Helsenorge](#)

AD FYSISK HELSE

Det anbefales regelmessig helsesjekk hos fastlege pga økt risiko for hjertekar-lidelse og diabetes type 2 når en har bipolar lidelse. Helsesjekken kan inneholde følgende:

- Fettstoffer i blodet
- Blodsukker
- Vekt
- Livvidde
- Blodtrykk
- Røyking og alkoholforbruk

Lamictal (lamotrigin) ved bipolar lidelse

Lamictal er et medikament som opprinnelig ble utviklet for epilepsi, men siden slutten av 90-tallet har det også blitt brukt for å forebygge bipolar depresjon. Det har ingen kjent forebyggende effekt for mani, men kan begrense hypomani.

Ønsket effekt: Framtidige depresjoner blir mildere, kortere og kommer sjeldnere.

Det er dokumentert forebyggende effekt for depresjon både ved bipolar lidelse type 1, bipolar lidelse type 2 og ved rapid cycling. Lamictal blir ansett som førstevalg ved medikamentell forebyggende behandling ved bipolar type 2.

For at Lamictal skal ha forebyggende effekt, må det brukes hver dag i tilstrekkelig dosering, også i perioder med normalt og stabilt stemningsleie.

Lamictal kan også startes opp som behandling for en depressiv fase, men fordi opptrapping tar 6 -8 uker tar det tid før effekt

HVA ER LAMICTAL OG HVORDAN VIRKER DET?

Lamictal er et antiepileptika. Virkningsmekanismen i hjernen er bl.a hemming av spenningsstyrte

natriumkanaler i nervecellene og påvirker dermed frigjøringen av signalstoffet glutamat. Det er antatt at reduksjonen av glutamat medfører stemningsstabiliserende effekt i forhold til depresjon. Lamictal har også nevroprotektive egenskaper (beskytter nervevev).

BEHANDLINGEN

Behandlingen starter ved at en tar Lamictal tabletter en gang om dagen og øker doseringen langsomt over 6 uker. Langsom opptrapping er nødvendig for å unngå utvikling av allergi mot medikamentet.

Uke 1 og 2	Lamictal 25 mg
Uke 3 og 4	Lamictal 50 mg
Uke 5 og 6	Lamictal 100 mg
Deretter	Lamictal 200 mg – 400 mg som vedlikeholdsdose

Det er store individuelle variasjoner i forhold til hvor høy dosering som er nødvendig for å gi forebyggende effekt. Det er derfor anbefalt å ta en blodprøve for å bestemme videre dosering etter fullført opptrapping til Lamictal 200 mg. Det foreligger per i dag ikke noe godt definert referanseområde for optimal effekt av lamotrigin ved bipolar lidelse, men anbefalt serum- konsentrasjon ved bipolar lidelse er mellom 15-25 micromol/l

Ta blodprøve når du har brukt Lamictal 200 mg (hver dag) i minimum 7 dager. Om du tar Lamictal om morgenen, så vent med å ta Lamictal om morgenen inntil prøven er tatt. En blodprøve er som oftest tilstrekkelig for å bestemme videre dosering.

BIVIRKNINGER

Bivirkningene ved behandling med Lamictal vil som ved all medikamentell behandling, variere fra person til person. Vanligvis tolereres medikamentet godt med lite bivirkninger. Det vanligste er et lett allergisk utslett og hodepine, i opptrappingsfasen.

Svært vanlige ($\geq 1/10$):

Mildt allergisk hudutslett.

Hodepine (ved doseøkning).

Vanlige ($\geq 1/100$ til $< 1/10$):

Munntørrhet. Leddplager/artralgi.

Agitasjon, søvnighet, svimmelhet.

Øvrige: Smerter, ryggsmarter.

Sjeldne ($\geq 1/10\ 000$ til $< 1/1000$):

Stevens-Johnsons syndrom (alvorlig allergisk hudreaksjon).

NB: Du må slutte med Lamictal om du i opptrappingsfasen (de første 2-8 ukene etter oppstart) får elveblest (urtikaria) samt feber og redusert allmenntilstand, eller kløende væskefylte blemmer på hud eller slimhinner! Slutt da øyeblikkelig med medikamentet! Kontakt fastlege eller legevakt.

OM DU ØNSKER Å AVSLUTTE BEHANDLINGEN MED LAMICTAL

Brukt under 6 uker: Kan slutte uten nedtrapping.

Brukt i over 6 uker: Reduser dosen gradvis i løpet av 1 – 2 uker. Deretter avslutte.

LAMICTAL OG ANDRE MEDIKAMENTER

Ved samtidig behandling med andre antiepileptika (eks Orfiril, Tegretol osv), må doseringen av Lamictal justeres.

LAMICTAL OG ALKOHOL: Alkohol sin sederende effekt kan hos noen øke ved samtidig bruk av Lamictal.

Alkohol bør unngås når en har bipolar lidelse fordi alkohol kan utløse eller forverre stemningssvingninger

---

GRAVIDITET OG AMMING

Kilde: RELIS

RÅD: Lamictal er en svak folsyreantagonist og kan i teorien redusere nivået av folsyre. Mange kvinner har i tillegg lavt nivå av folsyre. Det anbefales derfor at kvinner tar tilskudd av folsyre 4 mg per dag siste måned før planlagt graviditet og første trimester for å forebygge nevralrørsdefekter.

GRAVIDITET: Ifølge retningslinjer er Lamictal eller litium førstevalg når det er behov for forebyggende legemiddelbehandling under svangerskapet. Det er nå mye kunnskap om bruk av Lamictal hos gravide. Tilgjengelig data tyder ikke på at Lamictal øker risikoen for fosterskader. Så langt er det heller ingen klare holdepunkter for at Lamictal gir økt risiko for langtidseffekter hos barnet, men dette er ikke godt studert.

Allerede i starten av svangerskapet, i første trimester, kan Lamictal-utskillelsen (hvor raskt medikamentet brytes ned i kroppen) øke betydelig. Effekten av Lamictal kan reduseres med rundt 40-60% ved uendret dose. For at en fortsatt skal ha virksom effekt, **er det nødvendig å ta blodprøve og måle serumkonsentrasjon ca 1 gang hver måned i svangerskapet, slik at doseringen av Lamictal kan justeres opp til virksomt nivå.** Den økte utskillelsen av Lamictal normaliseres raskt etter fødselen.

Doseringen av Lamictal bør reduseres rett etter fødselen:

Start nedtrappingen på dag 3 etter fødselen. Reduser til samme dosering av Lamictal som før svangerskapet fra dag 10 etter fødselen

AMMING: Kvinner som blir behandlet med Lamictal kan amme. Lamictal skilles ut i morsmelk og barnet kan ha ca 18 % av mors serumverdi. Det anbefales derfor at mor behandles med laveste effektive Lamictal-dose.

Det er uvanlig at barnet får bivirkninger. En sjelden gang kan brystbarnet den første tiden etter fødsel utvikle symptomer, som gjerne er milde og forbigående (som skjelvinger, søvnevansker, irritabilitet, sugevansker og respirasjonspåvirkning).

Har du spørsmål rundt legemidler og graviditet/amming, anbefales nettstedet: **Trygg Mammamedisin** (<https://www.tryggmammamedisin.no/>)

LAMICTAL OG PREVENSJON

KOMBINASJONS P-PILLER:

P-piller medfører at utskillelsen av Lamictal øker. Det fører til at serum-konsentrasjonen av Lamictal reduseres med over 50%. For å beholde effekten må Lamictal-dosen økes når du starter med P-pille. Dosejustering bør baseres på blodprøve med konsentrasjonsmåling.

Hvis du slutter med p-pillen, må doseringen av Lamictal gjerne halveres.

Det er ikke grunn til å forvente redusert effekt av p-piller ved bruk av Lamictal

GESTAGENER (MINIPILLEN, P-SPRØYTE): Forventes ikke å gi effekt på Lamictal, men effekten av minipillen kan reduseres noe av Lamictal.

HORMONSPIRAL OG P-STAV: Påvirker ikke nivå eller effekt av Lamictal.